

Inside Llewyn Davis, cel mai nou film al fraților Joel și Ethan Coen

De Getta Neumann

Dacă în filmul fraților Coen *A Serious Man*, destinul protagonistului, un evreu cumsecade și bătut de Dumnezeu, se inspiră din povestea lui Iiob, victimă inocentă a loviturilor sortii, figura lui Llewyn Davis, cântărețul din New York-ul anilor '60, un „loser” la care eșecul survine cu regularitate ineluctabilă, își are sursa în memoriile muzicianului folk Dave Van Ronk.

În barul afumat din Greenwich Village, un public de vreo 20-30 de persoane ascultă artiști îndrăgostiți de un gen de muzică care nu se impune încă pe arena culturii pop. Este 1961, înainte de intrarea triumfală în lumina rampei a lui Bob Dylan, Peter, Paul and Mary, și a altor mari cântăreți, prin care muzica folk devine la modă, iar interpreții ei vedete. În această primă seară din săptămâna din viața lui Llewyn Davis la care suntem martori în film, tânărul artist este răsplătit cu aplauze firave pentru cântecele produse cu teamă (*Probabil ați auzit deja acest cântec*, se scuză Llewyn la început), după care este chemat de cineva în strada întunecoasă și pustie unde încasează prima bătaie sălbatică din șirul celor care vor urma. De ce? Nu știm.

Llewyn, interpretat formidabil de Oscar Isaac, nu are casă, masă, și doarme în fiecare noapte pe altă canapea, la Jean și Jim, la sora lui, la Gorfein, prietenii lui intelectuali. Cu toate că Llewyn are un tată velș, i se potrivesc denumirile savuroase idiș *shnorrer* (un milog) și *nebich* (un tip vai de capul lui), mai ales că se întâmplă că o menora apare aproape în fiecare decor. Lumea încearcă să-l ajute. El aduce necazuri. Jean îi pretinde bani pentru avort, pentru că nu știe cine este tatăl, soțul ei sau... Când părăsește familia Gorfein, pisica lor roșcată mult iubită scapă prin ușa care se închide în urma ei. Llewyn o ia cu sine, dar pisica îi scapă, el crede că o regăsește și restituie o pisică roșcată, dar, descoperire ilară, o femelă, nu un mascul!

Aflăm că Llewyn cânta împreună cu Mike care s-a sinucis. De pe coperta unui disc înregistrat împreună, cu titlul *If We Had Wings*, ne privesc doi tineri cu fețe încrezătoare, cu brațele larg deschise, gata să-și ia zborul. Ghicim durerea, doliul lui Llewyn, din reacția lui violentă când doamna Gorfein intonează partea lui Mike, înțelegem dorul lui de a sfârși cu viața, când agentul Budd Grossman, fără să cunoască soarta lui Mike, îi sugerează să cânte din nou împreună cu partenerul lui. Llewyn îi răspunde : *Nu e o idee rea*. Despre o altă șansă ratată din trecut aflăm odată cu Llewyn: când vrea să plătească pentru avortul lui Jean,

medicul îi revelă că avortul pentru care plătitese cu trei ani în urmă nu a fost executat, deci Llewyn este tatăl unui copil pe care nu îl cunoaște.

Încolțit și disperat, Llewyn bâjbâie dintr-un loc sinistru în celălalt, parcurge distanțe enorme cu mașina împreună cu personaje înspăimântătoare, străbate prin viscol și beznă pustiuri pe căi de nedeslușit. Un coșmar, o deznădejde înfiorătoare – catastrofa este iminentă. Dar nu, Llewyn e din nou în barul din New York, în fum și în duhoare de alcool, alături de proprietarul barului care îi povestește *cool* că Jean, ca toate femeile, a trecut prin patul lui ca să ajungă pe scenă. Între timp, în fundal, cântă o femeie, nici tânără, nici frumoasă. Llewyn, amețit de băutură, dezgustat, urlă și insultă femeia. Derulează apoi ultima scenă din film, identică cu prima! Llewyn cântă, aplauze anemice, este chemat afară, bătut cumplit de bărbatul pe care, de astă dată, îl auzim bombănind: *Nevastă-mea a încercat și ea să cânte...*

De abia acum, la sfârșit, înțelegem prima scenă. Ne aducem aminte și de cuvintele scuipate cu ură de Jean : *Dacă ai atâtea necazuri, este pentru că tu le vrei!* Ne amintim că pe drumul lui înzăpezit apare o cale care duce spre locul unde trăiesc copilul și mama copilului lui, dar nu, după o scurtă ezitare, Llewyn nu se abate de la drum. Ne amintim că se răstește la oamenii care îl ajută, la Gorfein, la sora lui, dar, în cele din urmă, în loc să urle la patronul ticălos, o umilește pe biata femeie. Loviturile le suportă pasiv, inert, ca unul cu vocația de „loser”...

Multe lucruri rămân nelămurite, rămânem buimăciți. Care e finalul filmului? Ultima secvență, o reluare a primei, are doar o funcție explicativă? Sfârșitul real este oare drumul în viscol și beznă, cu Llewyn istovit de moarte la volan, drum care nu poate duce nicăieri altundeva decât spre neființă? Ce rol joacă superba pisică cu mersul țanțoș care apare mereu, ea sau fantoma ei?

Este un film tandru și foarte trist. Peisaje, personaje, replici continuă să ne urmărească după vizionarea filmului, melodiile sfâșietoare, (ascultați *Hang Me, Oh, Hang Me*) interpretate în mare parte de Oscar Isaac, continuă să ne emoționeze mult după ce sunetul s-a stins. Distins cu Marele Premiu la Cannes, *Inside Llewyn Davis* este un film tipic pentru frații Coen, un film puternic, enigmatic, fascinant.

Hang Me, Oh Hang me (Dave Van Ronk)

http://www.youtube.com/watch?v=S_2nxt2eY9Y

Trailer

<http://www.youtube.com/watch?v=X8eKgUW5XxQ>

Soundtrack (se pot asculta doar începuturile cântecelor)

<http://www.nonesuch.com/albums/inside-llewyn-davis>